հետքերով երգը գյուղից-գյուղ մտավ, տնից-տուն, թևածեց այգիներում ու դաշտերում: Ջահել սրտերի հոգեպարար երգն էր այն, որ գերեց ունկնդիրներին, դարձավ անհրաժեշտություն: Երգում էին կոլտընտեսականն ու աշակերտը, բանվորն ու մեխանիզատորը, երգում էր ջահելությունը: Եվ ահա այդ երգը այգիներից, հնձաններից ու դաշտերից տեղափոխվեց գյուղական ակումբի բեմ, որպես գեղարվեստական ինքնագործունեություն, որպես հողի, աշխատանքի շընորհաշատ մարդկանց, երիտասարդության յուրօրինակ ստուգատես-մրցույթ: Օրեր, շաբաթներ շարունակ Հոկտեմբերյանի շրջանի բեմերը փոթորկալի պարերի, սիրո, խնդության ու աշխատանքային երգերի վկաներ դարձան:

Իսկ հիմա արդեն փեստիվալի դափնեկիրները՝ շնորհալի աղջիկներն ու տղաները, հավաքվելու են Երևանում:

«Ծաղկի՛ր, իմ ռեսպուբլիկա» երիտասարդական փեստիվալը՝ նվիրված Հայաստանում սովետական կարգերի հաստատման 45-ամյակին, բեղմնավոր եղավ Հոկտեմբերյանի շրջանում: Ծնվեցին գեղարվեստական ինքնագործունեության նոր խմբեր, ի հայտ եկան նոր, շնորհալի անուններ, որոնց երգը հիացմունք պատճառեց մարդկանց: Ֆեստիվալը բուռն արձագանք գտավ Եղեգնուտի սովխոզի երիտասարդության շրջանում: Տարիներ շարունակ այստեղ անուշադրության էր մատնըվել գեղարվեստական ինքնագործունեությունը, չէր լսվում երգը: Իսկ շնորհալի երիտասարդները Եղեգնուտում շատ են: Ռաֆիկ Աղվանյանը սովխոզի բանվոր է: Այժմ Հոկտեմբերյանում նրան ճանաչում են որպես բազմաշնորհ երիտասարդի: Նա բանաստեղծ է, կոմպոզիտոր և երգիչ: Հոկտեմբերյանին նվիրված նրա երգը բոլոր հիացմունք առաջացրեց:

Ով չի հիշում «Զանգեզուր» կինոֆիլմից սրնգահար Աշխարհաբեկ Մարանյանին: Եվ ահա տեղի է տվել տարիների լռությունը: Սրնգահարի «Լուր-դա-լուրը» շրջանային փեստիվալի լավագույն համերգներից է, որով և Ա. Սաքանյանը կըմասնակցի Երևանյան եզրափակիչին:

Արժե հիշել փեստիվալի մի ուրիշ հայտնության մասին ևս: Ֆեստիվալի կազմկոմիտեի նախագահ, շրջանային կուլտուրայի բաժնի վարիչ Հովհաննես Մարտիրոսյանին մոտեցավ մի կոմերիտուհի և խնդրեց, որ իրեն թույլ տան բեմ բարձրանալ: Չմերժեցին: Հոկտեմբերյանի № 1 դպրոցի աշակերտուհի Սիլվա Հովսեփյանը նվաճեց ունկնդիրների համակրանքը, և ժյուրիի անդամները նրան էլ հանձնեցին եզրափակիչի ուղեգիր: Եզրափակիչին երգով մասնակցելու իրավունք ստացավ նաև Հայկավանցի, 18-ամյա կոմերիտուհի, հայրենադարձ Արեգնազ Ոսկանյանը:

Ֆեստիվալի օրերին գեղարվեստական ինքնագործունեության նոր խմբեր կազմակերպվեցին Եղեգնուտում, Փոքր Շահրիարում, Հայկավանում, Նոր Արմավիրում և այլուր: Բացի այդ, գյուղական ակումբների ու կուլտուրայի տների գեղարվեստական ինքնագործունեության խմբերը թարմացրին իրենց երգացանկը, ընդգրկվեցին նոր, երիտասարդ կատարողներ, բեմադրվեցին լավագույն համարներ:

Արմավիրի երգի-պարի անսամբլը տարիների պատմություն ունի, հանդես է եկել շրջանի համարյա բոլոր գյուղերում չմոռանալով յուրաքանչյուր ամսվա մեկ օրը նվիրել իրենց գյուղի անասնապահներին: Երկու տասնյակ հոգուց բաղկացած այդ խումբը նաև Սովետաշենում, Սիրովականում, Ջերմուկում և ռեսպուբլիկայի մի շարք այլ վայրերում:

Այս օրերին հոկտեմբերյանցիները արտակարգ եռուզեռի մեջ են, նրանք հավատացած են, որ Երևանից «դատարկաձեռն» չեն վերադառնա, որ ոսկե ավարից ու պատվավոր դիպլոմներից իրենց էլ բաժին կհասնի: Շրջանի գեղարվեստական ինքնագործունեության 10-ից ավելի խմբեր բարձր վարպետությամբ, գրավիչ ու հետաքրքիր համարներով հանդես կգան եզրափակիչում:

Որտեղ ջահելություն է, այնտեղ էլ երգն է, որ հնչում է բարձր ու ճախրում ամենուր: Երգը թևեր է տալիս մարդկանց, գեղեցկացնում կյանքը, և մարդիկ, որ լիառատ աշուն են ստեղծում, հերոսանում աշխատանքում, չեն կարող չերգել: Իսկ հոկտեմբերյանցիները առավել ևս, նրանց երգը բարձր է հնչում:

Հ. ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆ

«Մեսրոպ Մաշտոց»
Գործ՝ Հրանտ ՀՈՎՍԵՓՅԱՆԻ

«Ռիտա»
Գործ՝ Ֆ. ՍՈՂՈՅԱՆԻ

«Հնձվորներ»
Գործ՝ Արտաշես ԽԱՉԱՏՐՅԱՆԻ

ՈՐՈՆՈՒՄՆԵՐԻ ԵՎ ԵՐԱԶԱՆՔՆԵՐԻ ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԵՍ...

Նկարների մեջ հույզ ու կգացմունքներ կան: Գույն ու երանգ դարձած մտքեր կան նկարների մեջ: Դրա համար էլ նկարները խորհել են տալիս: Նկարների հեղինակները երիտասարդներ են: Նրանցից շատերը դեռ սովորում են ու դեռ ստեղծագործական որոնումների մեջ են, շատերն էլ գտել են իրենց ճանապարհը, իրենց երանգների ու գույների աշխարհն ունեն: Շատերի ստեղծագործությունները սրտամոտ են, անկեղծորեն արված, ոմանց գործերն էլ վիճաբանության առիթ են տալիս: Երևանի նկարչի տանը բացված երիտասարդ նկարիչների ստեղծագործությունների ցուցահանդեսը, նվիրված համահայաստանյան երիտասարդական երկրորդ փեստիվալին, ուրախության տեղիք է տալիս:

Նկարները պատմում են Հայաստանի մասին, պատկերում հայրենի բնաշխարհի գեղեցկությունը, թև-թիկունքի տված մեր սարերը, աշխատավոր մարդկանց: Անգամ ամենահին թեմաներով արված գործերի մեջ կգացվում է ժամանակակից հարցերին պատասխանելու ձգտում: Ու անչափ դժվար է առանձնացնել մի գործ և ասել, որ սա ամենալավն է: Հետաքրքիր աշխատանքներ են ներկայացրել Արտաշես Խաչատրյանը, Հենրիկ Մամյանը, Ռոբերտ Էլիբեկյանը, Գուրգեն Գալստյանը, Սեյրան Խաթլամաջյանը: Մտածելու շատ բան է տալիս Սեյրան Խաթլամաջյանի նատյուրմորտը: Երիտասարդ նկարիչը հետաքրքիր ձևով է կատարել Հովհաննես Թումանյանի «Պողոս Պետրոս»-ի նկարազարդումները:

Փոքրիկ գործերով մեծ բան ասելու ձգտում կա Ռուդոլֆ Խաչատրյանի մոտ: Ահա նկարներից մեկը՝ «Երիտասարդությունը»: Սովորական, փոքրիկ մի նկար է: Դեմ-դիմաց նստել են մի տղա և մի աղջիկ: Նրանց ձեռքերը նկարի կենտրոնում միահյուսվել են իրար: Նրանց հայացքներում նըվիրվածություն կա, խոհ, ավնվություն:

Ցուցահանդեսում առանձնապես ուրախացնում է ներկայացված գործերի բազմազանությունը: Գրաֆիկական աշխատանքներից լավ տպավորություն են թողնում Լիդա Խանամիրյանի «Գրքեր», «Բերքահավաք» գործերը: Մուսենի «Ուրարտուի թագավորությունում» գրքի համար՝ Ռաֆայել Ակիլյանի արած ձևավորումը և Հրանտ Հովսեփյանի գուաշով և թանաքով արված աշխատանքները:

«Սասունցի Դավիթ» էպոսի թեմաներով է արված Իոսիֆ Բաբյանի «Միհր» և Ռապմիկ Սարգսյանի «Ծովինար» հետաքրքիր հարթաքանդակները: Երվանդ Գոչաբաշյանի դիմաքանդակներում կա կուսպ ու թաքնված ուժ: Հաճելի են Ֆրիդ Սողոյանի «Ռիտա», Արտաշես Հովսեփյանի «Ծաղկիր, իմ Հայաստան» քանդակները:

Մի առանձին ցուցասրահ է հատկացված կիրառական արվեստին: Ուրախությամբ պետք է նշել, որ մեր երիտասարդ արվեստագետների կողմից վարպետորեն մշակվել են նաև փայտն ու պղինձը, արծաթն ու ոսկին՝ դառնալով արվեստի գեղեցիկ նըմուշներ: Այստեղ առանձնապես աչքի է զարնում Սարգիս Նաջարյանի «Խորովածի սպասքը»: Արծաթից ճարտարապետորեն պատրաստված ու ոսկեջրված սպասքը հիացմունք է պատճառում այցելուներին: Փայտից լավ աշխատանքներ են կատարել Յուրի Պետրոսյանը և Արայիկ Շիրակը, իսկ պղնձից՝ Դորենցի Սահակյանը:

Իհարկե, ցուցահանդեսում կան նաև թույլ ստեղծագործություններ: Ստեղծագործություններ էլ կան, որ հիշեցնում են ուրիշներին: Բայց ընդհանուր առմամբ մեր երիտասարդ արվեստագետները ուրախացնում են իրենց ըստեղծածով: Իսկ ցուցադրված գործերը արդեն պատմում են նրանց որոնումների ու հաջողությունների, երազանքների ու ձգտումների մասին:

Արնշատ ԱՎԱԳՅԱՆ

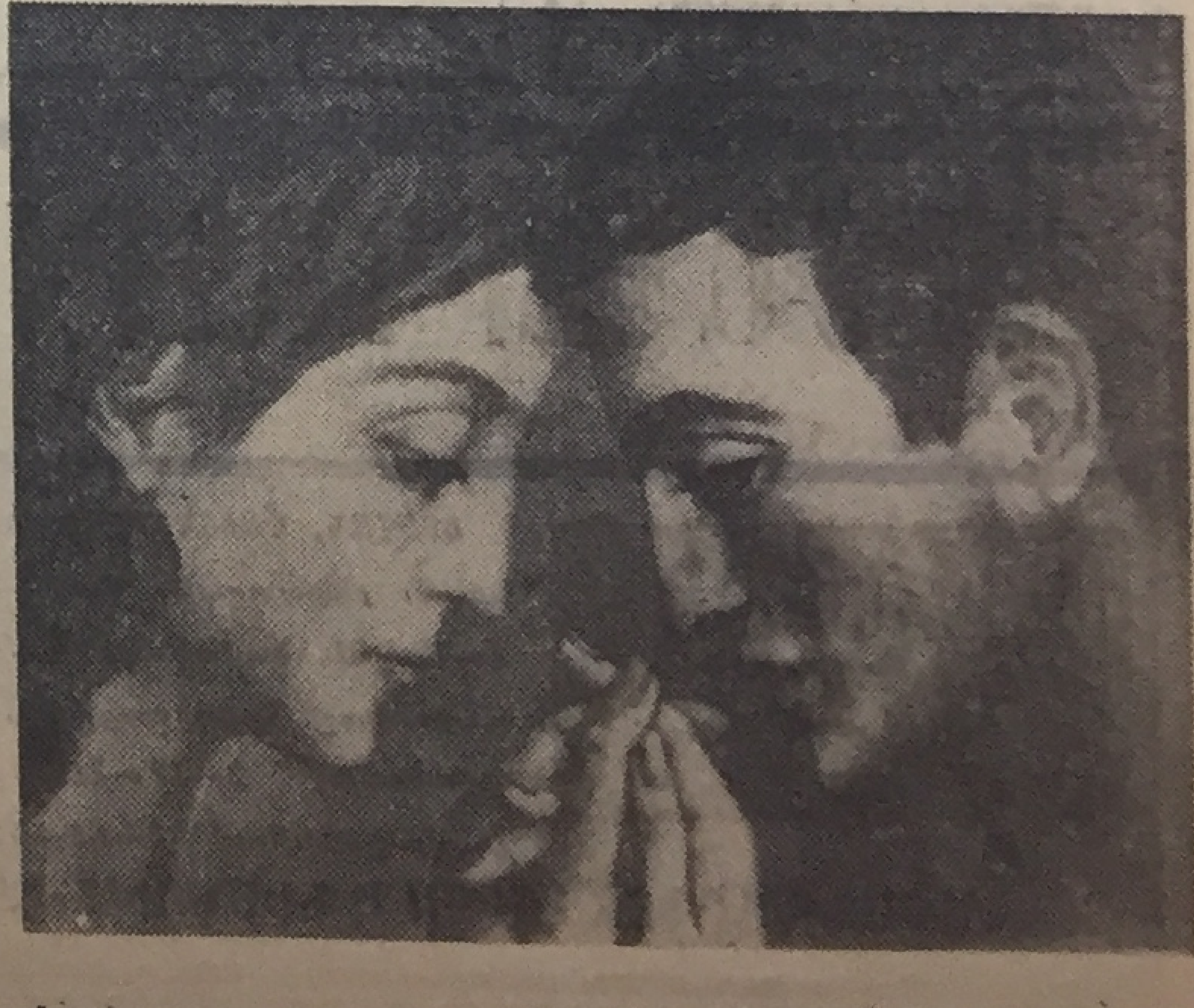

«Երիտասարդություն» Գործ՝ Ռուդոլֆ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆԻ

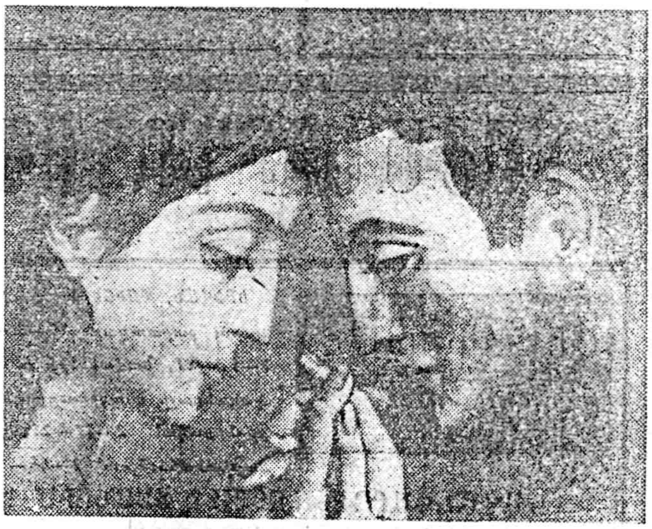

«Երիտասարդություն» Գործ՝ Ռուդոլֆ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆԻ

Փոքրիկ գործերով մեծ բան ասելու ձգտում կա Ռուդոլֆ Խաչատրյանի մոտ։ Այս նկարներից մեկը՝ «Երիտասարդությունը»։ Սովորական, փոքրիկ մի նկար է։

Դեմ-դիմաց նստել են մի տղա և մի աղջիկ։ Նրանց ձեռքերը նկարի կենտրոնում միահյուսվել են իրար։ Նրանց հայացքներում նըվիրվածություն կա, խոհ, ավնվություն։